

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	Міжнародні економічні відносини
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС
Тривалість викладання	1-й семестр, 1 чверть
Обсяг навчальних занять	90 год.
у т.ч. аудиторні заняття	5 год/тиждень (1 чверть)
лекції	3 години (1 чверть)
практичні	2 години (1 чверть)
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Міжнародних відносин і аудиту

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7302>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Євроінтеграція в умовах глобальних змін»

Інформація про викладача:

Шагоян Світлана Миколаївна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцентка кафедри міжнародних відносин
і аудиту

Персональна сторінка:

<https://oa.nmu.org.ua/ua/vikladachi/page8.php>

E-mail: Shahoian.S.M@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Освітня компонента «Євроінтеграція в умовах глобальних змін» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу спеціальної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини на першому році навчання. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток здобувача та спрямована на отримання поглиблених знань з європейської економічної інтеграції.

Євроінтеграція в умовах глобальних змін – це курс, в якому досліджуються основні особливості євроінтеграції в умовах глобальних можливостей і викликів, з якими стикаються країни Європи на сучасному етапі. Здобувачі вищої освіти розглядатимуть кейси, ситуаційні задачі, а також братимуть участь у панельних презентаціях, дискусіях і обговореннях.

В процесі дослідження цієї дисципліни вивчають як теоретичні основи міжнародної економічної інтеграції; основні принципи становлення і розширення ЄС; процес функціонування інституційної системи ЄС, так і практичні переваги та обмеження євроінтеграції у глобальному економічному просторі.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування у здобувачів компетентностей щодо особливостей розвитку сучасних процесів Євроінтеграції в умовах глобалізаційних змін, концепцій, моделей, статистичних даних в сфері розвитку відповідних інтеграційних процесів.

Основні завдання вивчення дисципліни «Євроінтеграція в умовах глобальних змін»:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з основами європейської економічної інтеграції;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними основами міжнародної економічної інтеграції; основними принципами становлення і розширення ЄС; процесом функціонування інституційної системи ЄС;
- навчити здобувачів вищої освіти самостійно здійснювати комплексний аналіз складних євроінтеграційних процесів,
- навчити розуміти, виділяти й описувати нові явища, євроінтеграційних процесів в умовах глобальних змін,
- пояснити студентам процес реалізації спільної політики ЄС;
- розкрити основні принципи інтеграції економіки України до ЄС та з'ясувати її економічні наслідки.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В освітньо-професійній програмі «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснено розподіл програмних результатів навчання (РН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф4 «Євроінтеграція в умовах глобальних змін» віднесено наступні результати навчання:

РН 3	Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
РН 7	Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.
РН 8	Розробляти і досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.
РН 12	Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні, а саме:

- аналізувати й використовувати нормативно-правові документи, що регулюють процес європейської інтеграції, етапи економічної і валютної інтеграції в ЄС. Знати історію заснування і основні етапи становлення європейської інтеграції, сутність, функції, структуру та принципи роботи Європейського Парламенту та Ради ЄС, Європейської Комісії, Суду ЄС, Палати аудиторів і Європейського центрального банку;
- розуміти інституційну систему ЄС, структурну будову ЄС, гілки влади, повноваження та функції євроструктур. Знати договірно-правові основи функціонування ЄС, принципи субсидіарності, співвідносності, компліментарності та пропорційності. Розуміти правову систему ЄС, первинне і вторинне права ЄС, феномен м'якого права в ЄС;
- знати і розуміти сутність, теоретичні засади, передумови та стратегії міжнародної економічної інтеграції, ідентифікувати цілі інтеграційного групування, розуміти та узагальнювати основні тенденції розвитку інтеграційних процесів. Ідентифікувати міжнародні господарські організації;
- розуміти принципи специфіку бюджету ЄС в умовах біполярності глобальної економіки, особливості його формування та процедуру прийняття. Знати сучасну структуру бюджету, його дохідну та витратну частини. Механізми та інструменти виконання бюджету Основні напрями бюджетної політики на 2015-2025 рр.;
- аналізувати основні політики ЄС в умовах геополітичних зрушень: спільну сільськогосподарську політику Європейського союзу, торговельну політику ЄС, промислову та підприємницьку політики, соціальну політику Європейського союзу, сутність та еволюцію формування екологічної політики ЄС;
- аналізувати регіональну політику ЄС в умовах глобальних змін, її виклики, ефективність та результативність використання коштів;
- знати систему геополітичних чинників сучасності та здійснювати

аналіз їх впливу на сучасні тенденції розвитку ЄС. Розуміти сутність та наслідки структурних змін економіки ЄС в умовах геополітичних викликів;

- розуміти та порівнювати геоекономічні стратегії країн ЄС та України з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних викликів. Оцінювати наслідки війни в Україні та зміни архітектури європейської і глобальної безпеки.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Лекції

Тема 1. Становлення та принципи розширення ЄС

1.1. Історія заснування і основні етапи становлення європейської інтеграції та ЄС і їх особливості

1.2. Нормативно-правові документи, що регулюють європейську інтеграцію. Етапи економічної і валютної інтеграції в ЄС.

1.3. Сутність, функції, структура та принципи роботи Європейського Парламенту та Ради ЄС, Європейської Комісії, Суду ЄС, Палати аудиторів і Європейського центрального банку

Тема 2. Інституційна система ЄС

2.1. Структурна будова ЄС, гілки влади. Повноваження та функції євроструктур

2.2. Договірно-правова основа функціонування ЄС. Принципи субсидіарності, співвідносності, компліментарності та пропорційності

2.3. Правова система ЄС: нормативні акти первинного і вторинного права ЄС, феномен м'якого права в ЄС

Тема 3. Теоретичні основи міжнародної економічної інтеграції

3.1. Еволюція теоретичних концепцій міжнародної економічної інтеграції

3.2. Стратегії економічної інтеграції в умовах глобалізації

3.3. Сутність, теоретичні засади та передумови міжнародної економічної інтеграції. Цілі інтеграційного групування

3.4. Міжнародні господарські організації – суть, завдання, відмінності, приклади світової практики

Тема 4. Бюджет ЄС в умовах біполярності глобальної економіки

4.1. Особливості формування та процедури прийняття бюджету ЄС.

4.2. Сучасна структура бюджету, його дохідна та витратна частини. Механізми та інструменти виконання бюджету.

4.3. Основні напрями бюджетної політики на 2015-2025 рр. Фінансова перспектива ЄС на період 2026-2030.

Тема 5. Основні політики ЄС

- 5.1. Спільна сільськогосподарська політика Європейського союзу
- 5.2. Торговельна політика ЄС в умовах геополітичних зрушень.
- 5.3. Промислова та підприємницька політики. Конкурентність європейської промисловості
- 5.4. Соціальна політика Європейського союзу.
- 5.5. Сутність та еволюція формування екологічної політики ЄС.

Тема 6. Регіональна політика ЄС в умовах глобальних змін

- 6.1. Сутність, цілі та принципи регіональної політики ЄС в умовах глобальних змін. Інструменти та фінансування
- 6.2. Виклики регіональної політики в умовах загострення глобальних суперечностей
- 6.3. Ефективність та результативність використання коштів в умовах глобальних змін.

Тема 7. Вплив геополітичних факторів на сучасні тенденції розвитку ЄС

- 7.1. Система геополітичних чинників сучасності та її вплив на ЄС.
- 7.2. Структурні зміни економіки ЄС в умовах геополітичних викликів.
- 7.3. Зміна механізму реалізації цілей сталого розвитку в ЄС.

Тема 8. Особливості сучасного етапу інтеграції України до ЄС

- 8.1. Війна в Україні та зміна архітектури європейської і глобальної безпеки
- 8.2. Дорожня карта «Україна-ЄС». Інституційні основи зближення.
- 8.3. Перспективи розвитку відносин України з ЄС в умовах глобальних змін.

Практичні заняття

Тема 1. Становлення та принципи розширення ЄС

Тема 2. Інституційна система ЄС

Тема 3. Теоретичні основи міжнародної економічної інтеграції

Тема 4. Бюджет ЄС в умовах біполярності глобальної економіки

Тема 5. Основні політики ЄС

Тема 6. Регіональна політика ЄС в умовах глобальних змін

Тема 7. Вплив геополітичних факторів на сучасні тенденції розвитку ЄС

Тема 8. Особливості сучасного етапу інтеграції України до ЄС

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 4 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту матеріалу здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, презентації, тестові завдання) та

подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle. Форма контролю – іспит.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовується мультимедійне обладнання кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, дистанційна платформа Moodle. На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <https://cutt.ly/RER787v>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувачів за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувачі на контрольних заходах мають виконувати завдання, орієнтовані на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні запитання за кожною темою	відповідь на запитання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються якістю виконання завдань.

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку (100 балів) з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів та складеного іспиту, який оцінюється у 40 балів.

Поточна успішність складається з успішності за дві модульні роботи (кожна максимально оцінюється у 10 балів) та оцінок за роботу на практичних заняттях (участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 5 балів).

Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 60 балів.

Підсумкове	Екзамен відбувається у формі письмового іспиту, екзаменаційні білети включають 10 тестових запитань, 1 відкрите запитання, 1 задачу. Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 2 бали. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 10 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Вирішення задачі оцінюється у 10 балів. Максимальна кількість балів за екзамен: 40
Практичні заняття	Дискусії, опитування, робота в мікрогрупах, вирішення кейсів, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем з використанням

	індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення задач і тестів. Максимально оцінюються у 40 балів (8 занять × 5 балів/заняття).
Контрольні заходи	Виконуються дві контрольні роботи, кожна з яких максимально оцінюється у 10 балів. Контрольна робота складається з 10 тестових завдань (вірна відповідь – 1 бал). Максимальна кількість балів за 2 контрольні роботи – 20 балів.

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: розв'язання задач та участь у дискусіях (обговорення кейсів, опитування)

За умови *правильного вирішення однієї задачі* здобувач отримує 4 бали, де:

4 бали – хід вирішення задачі правильний, всі розрахунки виконано без помилок, правильно зазначено одиниці вимірювання, наприкінці сформульовано логічні висновки, граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки відсутні;

3 бали – хід вирішення задачі правильний, розрахунки виконано без помилок, проте не зазначено одиниці вимірювання, наприкінці сформульовано логічні висновки, граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки відсутні;

2 бали - хід вирішення задачі правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, які мають більш «технічний» характер і принципово не впливають на результат, не зазначено одиниці вимірювання, наприкінці сформульовано логічні висновки, можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки;

1 бал - хід вирішення задачі правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, не зазначено одиниці вимірювання, наприкінці не сформульовано логічні висновки, можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки;

0,5 бали - хід вирішення задачі частково правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, не зазначено одиниці вимірювання, наприкінці не сформульовано логічні висновки, можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки.

Участь у дискусіях, обговоренні кейсів оцінюється в 1 бал, де

1 бал – здобувач/ка висловлює всю інформацію чітко, точно. Всі аргументи були доречними, вагомими, логічно сформовані. Кожна думка була добре підтверджена відповідними фактами/статистикою/прикладом. Студент/ка постійно і послідовно використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

0,75 бали – здобувач/ка висловлює більшість інформації чітко, точно. Більшість аргументів були доречними, вагомими. Кожна думка була підтверджена відповідними фактами/статистикою/прикладом. Студент/ка використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

0,5 бали – здобувач/ка висловлює більшість інформації чітко, проте інформація була не ретельно підбраною. Аргументи були доречними. Кожна

думка була підтверджена відповідними фактами/статистикою/прикладми, проте актуальність деяких з них була сумнівною. Студент/ка іноді використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

0,25 бали – здобувач/ка не орієнтується в темі, аргументи не наводить, думки не підтверджуються відповідними фактами/статистикою/прикладми. Студент/ка іноді використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист виконаних завдань на практичних заняттях, де:

5 балів – здобувач/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

4 бали – здобувач /ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

3 бали - здобувач /ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

2 бали – здобувач /ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

1 бал - здобувач/ка демонструє розуміння теми, однак, не відповідає на жодне запитання одногрупників щодо даної теми; говорить не зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 1 бал, де:

10 балів: нараховується, якщо студент виконав вірно всі тестові завдання

9 балів: нараховується, якщо студент допустив одну помилку.

8 балів: нараховується, якщо студент допустив дві помилки.

- 7 балів:** нараховується, якщо студент допустив три помилки.
6 балів: нараховується, якщо студент допустив чотири помилки.
5 балів: нараховується, якщо студент допустив п'ять помилок.
4 балів: нараховується, якщо студент допустив шість помилок.
3 бали: нараховується, якщо студент допустив сім помилок.
2 бали: нараховується, якщо студент допустив вісім помилок.
1 бал: нараховується, якщо студент допустив дев'ять помилок.
0 балів: нараховується, якщо студент допустив десять помилок.

Контрольні роботи та робота на практичних заняттях оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Євроінтеграція в умовах глобальних змін».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 р. реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до команди Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації факультету.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на університетські поштові скриньки здобувачів. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції здобувачів стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються на лекційних заняттях:

I група методів:

- традиційні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія)
- наочні (мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, схеми, графіки у двовірній площині, економіко-математичні моделі, ілюстрації);

II група методів:

- загальнонаукові: наукова абстракція, аналіз і синтез, індукція та дедукція, системний аналіз, узагальнення, класифікації;
- специфічні (графічний аналіз, економіко-математичне моделювання, граничний аналіз, функціональний аналіз, методи статистики і динаміки, рівноважний підхід);

III група методів:

- навчально-пізнавальні (ведення конспекту, словників, реферування, огляд наукових статей і навчально-методичних матеріалів, анотація, проблемні ситуації);

- інші методи (дистанційна лекція, використання лекційних матеріалів і презентацій з сайту дистанційної освіти, Інтернет-ресурсів)

Методи навчання, які використовуються на практичних заняттях:

- дискусія з проблемних питань, опитування за матеріалами лекцій та практичних занять, доповіді;

- використання кейсів (вирішення ситуаційних завдань, аналіз та вирішення проблем економічної кон'юнктури, розв'язання ситуаційних задач);

- контрольні методи (написання есе, відкриті питання, тестування, розв'язання задач, завдання «правильно/неправильно», самокорекції, взаємокорекції відповідей)

- метод мозкового штурму;

- робота в мікрогрупах;

- наочні (мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, схеми, таблиці, графіки у двомірній площині, економіко-математичні моделі, ілюстрації);

- навчально-пізнавальні (ведення словнику, реферування, огляд та аналіз наукових статей, монографій, навчально-методичних матеріалів, анотація, проблемні ситуації);

- інші методи (дистанційна лекція, використання лекційних матеріалів і презентацій з сайту дистанційної освіти, Інтернет-ресурсів)

- стимуляційні методи (усне схвалення, заохочення додатковими балами за успіхи, формування змагальності та).

Методи навчання, які використовуються при самостійній роботі: самостійне виконання завдань під керівництвом викладача, розв'язання ситуаційних задач, усне опитування, мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, самостійне складання тестів, домашні завдання.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНІ

1. Шнирков О. Економічна інтеграція України до ЄС в умовах російсько-української війни. *Журнал європейської економіки*. 2023. № 2. Випуск 1, С. 49–68.

2. Європейська та глобальна регіональна інтеграція : підручник / за ред. А. Крисоватого та М. Лизун. Тернопіль : Осадча Ю.В., 2023. 295 с.

3. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 204 с.
4. Кваша С.М., Файчук О.М. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник. К.: НУБіП України, 2019. 282 с.
5. Kvasha S., Faichuk O. European economic integration: Tutorial. K.: NULES of Ukraine, 2019. 270 p.
6. Писаренко С.М., Горін Н.В., Українець Л.А. Менеджмент європейської економічної інтеграції: підручник. К.: Знання, 2012. 373 с.
7. Горюнова Є. О. Євроінтеграція : навч. посібник. К. : Академвидав, 2013. 224 с.
8. Копійка В.В., Шинкаренко Т.І., Миронова М.А. Європейський Союз на сучасному етапі: структурні зміни та стратегія розвитку. К.: Знання, 2010. 94 с.
9. Шагоян С.М., Геращенко С.О. Дистанційний курс з дисципліни “Європейська економічна інтеграція” на платформі Moodle для магістрів спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини. 2025. <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7302>.
10. Шагоян С.М., Геращенко С.О. Європейська економічна інтеграція [Електронний ресурс] : методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «Європейська економічна інтеграція» для здобувачів ступеня магістра освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини / С.М. Шагоян, С. О. Геращенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 20 с.

Додаткові

1. Пашкевич М. С., Шагоян С. М. Розвиток регіонів та формування регіональної політики на основі міжнародних кластерних утворень в умовах глобалізації. *Ефективна економіка [Електронний ресурс]*. 2022. № 2. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.2.15>.
2. Смесова В.Л., Чергик М.В., Геращенко С.О., Шагоян С.М. Економічна інтеграція європейських країн та її вплив на позицію ЄС на світовому товарному ринку. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. №1. С. 15—27. <https://doi.org/10.33271/ebdut/89.015/>
3. Геращенко С.О., Кобцева А.В., Смесова В.Л., Шагоян С.М. Перспективи інтеграції України в енергетичний ринок Євросоюзу. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. №2. С. 60—68. <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.060>.
4. Пилипенко Ю., Шагоян С. М., Душенько А. І. Аутсорсинг як форма підвищення конкурентоздатності глобальних корпорацій на ринках ЄС. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 4 (55). doi: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-62>

5. Пилипенко Ю. І., Шагоян С. М., Геращенко С.О., Агафонов А. О. Глобальні корпорації в системі технологічних кластерів Європейського Союзу. *Ефективна економіка [Електронний ресурс]*. 2025. №8. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.49%20>

Інформаційні ресурси:

1. Центр українсько-європейського наукового співробітництва. URL: <https://cuesc.org.ua/>.
2. Українсько-Європейський консультативний центр. URL: www.ueplac.kiev.ua.
3. Блок зовнішньоекономічної політики Міністерства економіки України URL: www.mfert.gov.ua.
4. Розділ „Україна та ЄС” на сайті Міністерства зовнішніх справ України URL: www.ukraine-eu.mfa.gov.ua.
5. Інститут євроатлантичного співробітництва. URL: Інститут євроатлантичного співробітництва (дата звернення 10.08.2024).
6. Торговельно-промислова палата України. URL: <https://uccr.org.ua/>
7. Європейський банк реконструкцій та розвитку URL: www.ebrd.com
8. European Union. URL: <https://europa.eu>
9. Європейський інвестиційний банк. URL: www.eib.org
10. Довгострокова агенція з гарантій інвестицій URL: www.miga.org.
11. Bank of International Settlements URL: <https://www.bis.org/>.
12. Economic Cooperation and Development (OECD) URL: <http://www.oecd.org/>
13. Бюро інформації Ради Європи в Україні. URL: www.coe.kiev.ua
14. International Finance Corporation URL: <https://www.ifc.org/errorpage.html>
15. Financial Stability Board. URL: <https://www.fsb.org/> 17. Eurostat URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/home>
16. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. URL: <https://mfa.gov.ua/yevropejska-integraciya/ugoda-pro-asociaciyu-mizh-ukrayinoyu-ta-yes>